

ΜΥΘΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΣΜΟΥ

...

Ο μοναστήρι, πού ήταν κτισμένο στο βουνό και πού οί καλόγεροί του είχαν άλλοτε υποφέρει τὰ βάσανα τοῦ πειρασμοῦ, τὸ ξαναβρῆκε ὁ Δισκέσιος ἄθελά του μετὰ χρόνους πολλοὺς.

Ξαναγύριζε τότε στὴ πατρίδα του — νυχτοπόρος γιὰ ν' ἀπολείπη τὴ φλόγα τοῦ ἡλίου καὶ τὴ σκόνῃ τῶν δρόμων. Γιατὶ κατακαλόκαιρο τὸν ἐκυρίεψε ὁ πόθος τοῦ γυρισμοῦ, στὴν ἐποχὴ πού ἡ νάρκη ἐσκέπαζε τὴ γῆ καὶ οἱ καρποὶ ὠριμοί, πολύχυμοι, μοσχοβολημένοι ἐπρόσμεναν τὸ θερισμό. Μακρὰ βρισκότουں ἡ πατρίδα του, ὥστε λόγιαζε ὁ Δισκέσιος πὼς θὰ τὸν ἐδρiscαν στὸ δρόμο τὰ πρωτοδρόχια. Μὰ ὁ θεός, καθὼς τὸ λέει ὁ τραγουδιστής, «κρατοῦσε μακρὰ ἀπ' αὐτὸν τὴ βροχὴ μέρες καὶ μέρες. Πύρινα γυμνὸς ἑξακολουθοῦσε νὰναι ὁ δριζόντας· τὸ παραμικρὸ ἀνάλαφρο σκέπασμα ἀπ' ἀνάρια σύγνεφα, τὸ παραμικρὸ σημάδι ἀπὸ μακρῆς δροσερῆς μπόρας δὲν ἐφαινότουں»· καὶ ἄς ἦταν φθινόπωρο.

Ἔτσι δειλινὸ μόνο καὶ νύχτα στρατοκοποῦσε· καὶ τὴ νύχτα ἐκείνη κουρασμένος ἀπ' τάνηφόρι, σὰν εἶδε στὸ βουνὸ φωτισμένο σπίτι, στοχάσθηκε νὰ πάη νὰ ξεκουρασθῇ. Οὐτ' ἔβαλε στὸ νοῦ του πὼς ἦταν τὸ μοναστήρι, οὐτ' ἐνοιωσε πὼς ἐδιάβαινε γινώριμο δρόμο. Καὶ μόνο σὰν ἐξύγωσε, κάποιες θλιδερῆς ψαλμωδίες τοῦ-δωκαν τὴν ὑποψία καὶ τὴν ἐνθύμηση.

— Νὰ δῆς πὺ θάσαι τὸ μοναστήρι τοῦ πειρασμοῦ, εἶπε τότε μετὰ τοῦ νοῦ του. Τάχα οἱ καλόγεροί νὰ ξαναπῆραν τὰ περμένα κλαριά τῶν δέντρων γιὰ γυναῖκες δλόγυμνες; Καὶ τάχα νὰ ξορκίζουں πάλι τὸν πειρασμὸ μετὰ τὴ προσευχῇ;

Ὡς τόσο, καθὼς ἦταν ἡ ξώπορτα διάπλατη, μπῆκε στὴν αὐλὴ καὶ ἐκεῖθε δλόγισα στὴν ἐκκλησιά, ὅπου βρῆκε τοὺς καλογέροους γο-

νατιστούς. Ἐστρεψαν ἐκεῖνοι τὸ κεφάλι πρὸς τὸν κρότο τῆς περπατησιᾶς καὶ πάλι ξανάσκυψαν στὴ προσευχή. «Τόση εὐλάβεια ποτέ μου δὲν ἔχω ἰδωμένα», εἶπ' ὁ Δισκέσιος, κι' ἄρχισε νὰ μετρᾷ τὰ σκυμμένα κεφάλια. Πότε τᾶβρισκε σαράντα καὶ πότε σαράντα παρὰ ἓνα. Μὰ στὸ τρίτο τὸ μέτρημα, ὅτι καὶ στοχαζότουσαν νὰ πάη μονάχος πρὸς τὰ κελλιά κ' ἐκεῖ στὸ πρῶτο ποὺ θᾶβρισκε κρεββάτι νὰ κοιμηθῇ, ξέκρινε μέσ' στὸ θαμπὸ τὸ φῶς ἓνα παράξενο κι' ἀναπάντεχο πρᾶμμα. Στὸ μεγάλο στασίδι καθότουσαν ὁ ἡγούμενος — καὶ θυμότουσαν καλὰ τὴ θωριὰ τοῦ ἡγουμένου ἀπ' τὴ πρώτη φορὰ — μὲ τὸ κεφάλι πεσμένο στὸν ὦμον, κλειστὰ τὰ μάτια, μαυροπράσινη τὴν ὄψιν κι' ἄψυχη καὶ θλιθερὴ μέσ' στὰ κατάχρυσά τᾶμφια. Τὸ κορμὶ ὅλο σωριασμένο πρὸς τὸ δεξι ἀποκούμπι τοῦ στασιδιοῦ καὶ μιὰ ψηλὴ, πανύψηλη πατερίτσα πάνω του ἀκουμπημένη.

Βλέποντάς τον ἔτσι ἀπόρησε ὁ Δισκέσιος κι' οὐδὲ κοιτοῦσε νὰ ταραξῇ κανένα μ' ἐρωτήσεις, τόσο οἱ καλόγεροι τοῦ ἐφαίνοντο προσηλωμένοι στὴν προσευχή. Ἐπρόσεξε λοιπὸν στῆς φαλμψίδες, μὴν ἀπ' αὐτὲς νοιώσῃ τίποτε, καὶ προχωρώντας ἀνάμεσα στοὺς γονατισμένους ζύγωνε ἀθόρυβα τὸ στασίδι τοῦ ἡγουμένου.

Παράξενες οἱ φαλμψίδες τώρα ποὺ τῆς ἄκουε λέξη πρὸς λέξη! «Τῶν λυπηρῶν ἐπαγωγαὶ χειμάζουσι τὴν ταπεινὴν μου ψυχὴν καὶ συμφορῶν νέφη τὴν ἐμὴν καλύπτουσι καρδίαν...» Κι' ὅπως ἀπὸ γέρικο χέρι πέφτουν τοῦ κομπολογιοῦ τὰ καρύδια, ἔτσι ἀργοκυλοῦσαν κ' οἱ συλλαβὲς περασμένες στὸ σχοινὶ κλαψάρικου ρυθμοῦ. Καὶ παρακάτω θλιθερώτερες οἱ λέξεις, βαρύτερη τῆς νέκρας ἡ νοσταλγία, πιὸ κλαψερός ὁ ρυθμός, σὰν ρόχθος ἀκύμαντης θάλασσας σ' ἐρημικὸ λιμάνι. «... παραβάσει ἐντολῆς πάλιν ἐπιστρέψας εἰς γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθη ἐν τὸ καθ' ὁμοίωμα ἐπανάγαγε τὸ ἀρχαῖον κάλλος ἀναμορφώσασθαι». Πόση τρυφερότητα γιὰ τὸ θάνατο ἐξ αἰτίας ὑπερβολικῆς ἐγνοίας γιὰ τὴ ζωὴ!

Τέτοια στοχαζόμενος ὁ Δισκέσιος ὅλο καὶ ζύγωνε τὸ στασίδι. Μὰ τόσο ἀργὰ καὶ προσεκτικά, ὥστε θᾶκαμε ὡς μισὴν ὥρα γιὰ τὰ ὀκτώ, δέκα μέτρα ποὺ τὸν ἐχώριζαν ἀπὸ τὸ στασίδι. Κ' οἱ καλόγεροι πάντα δὲν τὸν ἐπρόσεχαν, τόσο ᾗθελαν νὰ φαίνωνται προσηλωμένοι στὴν προσευχή.

Τὸ λιθάνι εἶχε γεμίσει σύγνεφα κ' εὐωδία τὴν ἐκκλησιά. Καὶ στοὺς καπνοὺς τοῦ ξεχώριζε αὐτὸς νὰ προβάλουν ἱερὲς μορφές, ζωντανεμένες μέσα σ' ἓν ἄλλο ἀφανέρωτο κόσμον. Ποῦ καὶ ποῦ ὁμως κάποια ὀσμὴ σαπίλας ἐρχότουσαν νὰ σκορπίσῃ τὴν ὀπτασία.

«Πεθαμμένος θάναι ὁ ἡγούμενος δίχως ἄλλο. Μὰ γιατί τὸν ἔχουν ἐκεῖ; Μὴν ὁ κόπος κ' ἡ νύστα πλέκουν στὸ νοῦ μου εἰκόνας ὀνείρου;»

Καὶ μὲ τῆς σκέψες αὐτὲς ὁ Δισκέσιος σήκωσε κρυφά, κρυφὰ τὸ ραβδί του νὰ τὰκουμπήσῃ στὸ κορμὶ τοῦ ἡγουμένου. Ὅμως ὅσο κι' ἂν ἐτέντωνε τὸ χέρι του δὲν τὸν ἐφθανε, καὶ σὲ μιὰν ἀδέξια

προσπάθεια κούνησε με τὸ ραβδί του τὴ πατερίτσα. Ξέφυγε τότε ἐκεῖνη ἀπ' τὰ γόνατα τοῦ ἡγουμένου, ἀργοζυγίστηκε λίγο κ' ἔπεσε βαρεῖα στῆς πλάκες. Πέφτοντας ἐκόπη στὴ μέση καὶ σωρὸς χρυσᾶ νομίσματα σκόρπισαν χάμω.

Οἱ καλόγεροι τρόμαξαν, σηκώθηκαν κι' ἀποτραβήχθηκαν πρὸς τῆς ἐκκλησιᾶς κ' ἐμούγγιξαν μερικοὶ ἀπὸ φόβο. Μόνο ὁ Δισκέσιος δὲν ἐσάλεψε καὶ δὲν ἐφοδῆθηκε: «Καλὰ τῶλεγα πῶς ὄνειρο βλέπω» στοχάστηκε με κάποι' ἀνακούφιση. Καὶ σάμπως νὰ τᾶρσες ἢ ἐξακολούθησεν τοῦ ὀνείρου, ζύγωσε τὴν ἴδια στιγμή τὸν ἡγούμενο, τὸν ἔφαξε, ἀκούμπησε με δύναμη τὰ χέρια στὸ μαυροπράσινο πρόσωπο. Μὰ εὐθὺς ὅλο τὸ κορμί σαλευάμενο σωριάσθηκε χάμω κ' ἐκόπηκε, κι' ὁ δοῦπος του σὰν ὑποχθόνια βοή νεροῦ ἐγέμισε τὴν ἀπότομη σιωπή.

Τοῦ λιθανιοῦ ὁ μόσχος τότε δὲν ἔφθανε πὰ νὰ σθύσῃ τὴ δύνατὴν ὁσμὴ τῆς σαπίλας· κι' ἀπὸ τοῦτ' ὁ Δισκέσιος ἐνοιωσε πῶς δὲν ἐκοιμότουν.

Τραβήχθηκε βιαστικὰ ὡς τὴ πόρτα κ' ἐκεῖθ' ἐφώνησε στοὺς καλογέρους: «Τί καθόστε καὶ δὲν σηκώνετε τὸ νεκρό; Συχωρέθηκαν τὰ κρίματά του».

Τρεῖς, τέσσαρες, οἱ τολμηρότεροι προχώρησαν πρὸς τὸ σωρό. Καὶ πῶς τὸν ἐσήκωσαν καὶ τί ἀπόκαμαν δὲν ἔμεινε ὁ Δισκέσιος γιὰ νὰ τὸ ἰδῇ. Μονάχα στὴν αὐλή, μέσ' στοὺς σκοτάδι προσμένοντας, ἄκουσε γιὰ λίγη ὥρα βιαστικὲς ψαλμωδίες, ποὺ ἀδυνάτιζαν κατόπι, σὰν οἱ καλόγεροι βγῆκαν ἀπ' τὴν ἄλλη πόρτα στὸ κοιμητήριον, δίπλα τῆς ἐκκλησιᾶς.

Κάποια στιγμή ἀνάβλεψε κατὰ τύχη καὶ θωρῶντας τὰ μέτρα τᾶστρα νὰ λαμπυρίζουν στὸ βελουδόμαυρον οὐρανὸ εἶπε μετὰ τὸ νοῦ του: «Τάχ' ἂν μᾶς ἔβλεπαν ἐκεῖθ' ἐπάγω, θάδρισκαν νόημα καὶ νένα στὰ καμώματά μας;»

Οἱ καλόγεροι ὡς τόσο ξαναγύρισαν στὴν ἐκκλησιά, ἐμάζεψαν τὰ νομίσματα ἀπὸ τῆς πλάκες ὅσο ν' ἀποτελειώσῃ ἡ βιαστικὴ ψαλμωδία καὶ βγῆκαν ὅλοι μαζὶ στὴν αὐλή.

Τότε ἀνυπόμονος ὁ Δισκέσιος ἐζύγωσε τοὺς πρώτους ποὺ εἶδε κ' ἐζήτησε νὰ πλύνῃ τὰ χέρια του καὶ νὰ κοιμηθῇ. Κ' ἐκεῖνοι πρόθυμα τὸν ἄκουσαν καὶ μετὰ κάποιον ἐξέχωρο σεβασμὸ, λογιάζοντας πῶς αὐτὸς ἐστάθηκε τὸ θεῖκόν μέσο τοῦ ἐξιλασμοῦ. Κι' ὡς νὰ τοῦ ἐτοιμάσουν τὸ καλύτερο κελλί τοῦ μοναστηριοῦ, δίπλα στὸ ἡγουμενικό, ἔμαθε κιόλα τὴν ἀρχὴ καὶ τὴ σειρά τῆς ἱστορίας τοῦ ἡγουμένου.

Τριάντα πέντε χρόνους εἶχε ζήσει ἐκεῖνος στὸ μοναστήρι κι' ἀπ' ὅταν καλογέρεψε μεσόκοπος — γιὰτὶ πριχοῦ ὅπως ἔμαθαν ἐξοῦσε στὸν κόσμον — ἔδειξε πάντα τόση εὐλάβεια καὶ φρόνηση, ὥστε σύντομα τὸν ἐμπιστεύθηκαν οἱ ἄλλοι νὰ διευθύνῃ τὸ μοναστήρι. Κι' ὅταν πέθανε ὁ παλῆς ἡγούμενος, αὐτὸν ἐψήφισαν ὅλοι στὴ θέση

του, γιατί ἤξερε τέχνες κ' εἶχε σπουδὴ κ' ἐμιλοῦσε καλὰ καὶ μὲ τὸ παράδειγμά του ὠδηγοῦσε τοὺς ἄλλους. Καὶ πρὸ τριῶν χρόνων τὸν ἐκλαψαν ἀληθινὰ στὸ θάνατό του σὰν ἅγιον ἄνθρωπο, γιατί' εἶχε πάντα φροντίσει μὲ ζήλο γιὰ τὴν ὠφέλεια ὄλων καὶ τῶν καλογέ-ρων καὶ τῶν ἀνθρώπων. Μὲ πομπή μεγάλη τὸν ἐθαψαν τότε μαζὶ μὲ τὴν πατερίτσα ποὺ τοῦ ἦταν ἀχώριστη καὶ ποῦ ὁ ἴδιος εἶχε ζητήσει νὰ τὴν βάλουν κοντὰ του στὸν τάφο. Μὰ τὴν ἄλλη στερνὴ του θέληση, νὰ μὴ τὸν ξεθάψουν ποτέ, δὲν τὸ συγχωροῦσε ὁ νόμος νὰ τὴ φυλάξουν' καὶ μολονότι πολλοὶ καλόγεροι ἐπέμεναν, ὁ νέος ἡγούμενος, σὰν ἐπέρασαν τὰ τρία χρόνια, ἔβαλε ν' ἀνοίξουν τὸν τάφο καὶ νὰ μαζέψουν τὰ κόκκαλα, ὅπως οἱ κανόνες ὀρίζουν. Ἔτσι τὸν ἡῦραν ἄλυτο κι' ἄλλοι γιὰ καλὸ κι' ἄλλοι γιὰ κακὸ τὸ πῆραν αὐτό. Τρεῖς ὁλονυχτίες εἶχαν χρέος νὰ κάμουν κι' ἂν στ' ἀναμε-ταξὺ δὲν ἔλυωνε καὶ δὲ βρωμοῦσε τὸ κορμί, θὰ τὸ ξανάβαν μ' εὐ-λάβεια στὸν ἴδιο τὸν τάφο, προσμένοντας σημάδια τῆς ἀγιοσύνης του, σὰν ἐκεῖνα ποὺ διηγοῦνται τὰ παλῆα συναξάρια.

Κ' εἶχαν γίνει οἱ δυὸ ὁλονυχτίες κι' ὅταν ἔφθασε ὁ Δισκέφιος ἐγενότου ἡ τρίτη, ποῦ ἔδειξε πῶς ὁ ἡγούμενος ἦταν ἀσυχώρετος ἐξ αἰτίας τὸ κρυφὸ του πάθος τῆς φιλαργυρίας, ποὺ ποιὸς ξέρει σὲ τί ἁμαρτίες τὸν ἐπαράσσυρε στὴ ζωὴ του.

Μὲ τέτοια κατηγοροῦσαν οἱ καλόγεροι τὸν πεθαμμένο, ἀγανα-κτημένοι τὸ πιὸ πολὺ γιὰ τῆς ἀγρυπνίας. "Ὅμως ὁ Δισκέφιος τοὺς ἐρώτησε: «Πότε τὸ μοναστήρι σας βρισκότου καλύτερα; Πριχοῦ νᾶρθῃ αὐτὸς ἢ κατόπι;» Κι' ὅλοι τους ὡμολόγησαν πῶς ἐκεῖνος σὲ πολλὰ ἐστάθηκε ὠφέλιμος.

— Νά, λοιπὸν ἡ συγχώρησι του, εἶπε ὁ Δισκέφιος. Μὴ λησμο-νάτε πῶς δὲν ὑπάρχει κανένα πρᾶμμα φθαρτὸ χωρὶς νᾶχη ἐλάτ-τωμα. Ἀλλοιῶς φθορὰ δὲν θὰ μπορούσε νὰ γίνη. Γιατί ἐλάττωμα κι' ἁμαρτία ἄλλο δὲν εἶναι παρὰ τρόποι ἀποσυνθέσεως. Δυνάμεις διαλυτικῆς, ποὺ ἐνεργοῦν ἀπὸ τὸ ἄτομο ἐναντίον τῶν ἄλλων γιὰ τὴν πίεση καὶ τὴ φθορὰ τους, σύγκαιρα ὅμως καὶ γιὰ τὴν πίεση καὶ τὴ φθορὰ αὐτοῦ τοῦ ἴδιου τοῦ ατόμου. Καὶ δὲν πρέπει μιὰ ἢ δυὸ ἁμαρτίες νὰ μᾶς ὀδηγοῦν νὰ κρίνουμε γιὰ τὴν ἀξία ἢ τὴν ἀνα-ξιοσύνη, γιὰ τὴν κακία ἢ καλωσύνη ἐνὸς ἀνθρώπου. Τὸ σύνολο τοῦ ἔργου του θὰ μᾶς δείξῃ καλόν, ἂν περισσεύουν σ' αὐτὸ οἱ ὠφέλειες οἱ γενικῆς, καὶ κακόν, ἂν περισσεύουν οἱ γενικῆς βλάβες ἢ κι' ἂν δὲν ὑπάρχουν ἀπ' αὐτὸ ὠφέλειες. Τοῦτο εἶναι τὸ μέτρο τῆς ἀρετῆς κι' ἀπάνω σ' αὐτὸ πρέπει νὰ χαράζετε τὸν δρόμο τῆς ἡθι-κῆς. Γιατί, μάθετε καὶ τοῦτο: συχνὰ τὸ ἐλάττωμα εἶναι πηγὴ με-γάλῃς ὠφέλιμης ἀρετῆς. Κι' ἴσως καμμιά νὰ μὴν ὑπάρχῃ ἀρετὴ ποὺ νὰ μὴ φύτρωνε ἀπὸ σπόρο κακίας.

Αὐτὰ εἶπε ὁ Δισκέφιος στοὺς καλογέρους γιὰ νὰ σκανδαλισθοῦν. Κι' ὅταν κατόπι μένοντας μονάχος του στὸ κελλί καὶ θυμάρμενος

Ο ΖΕΦΥΡΟΣ
(Ἔργον τῆς Mme F. Marc)

πὼς ἄθελά του ἔρριξε χάμω τὴ πατερίτσα, στοχαζότουν τὰ περίεργα φαινόμενα τοῦ τυχαίου, ποὺ ὅλα τους ὑπάγονται στὸ βαθύτατο νόμο τῆς συνεχείας, ἄκουσε τότε ξάφνου ἓνα παράξενον ἤχο. Στὸ διπλανὸ κελλί ὁ νέος ἡγούμενος μετροῦσε πρὶν κοιμηθῇ τὸ ἀνέλπιστο εὖρημα — τὰ χρυσᾶ νομίσματα τῆς πατερίτσας. Χαμογέλασε γιὰ τοῦτ' ὁ Δισκέψιος καὶ σὲ λίγο τὸν ἀποκάρωσε ὁ ὕπνος. Κ' ἐκεῖνη τὴ νύχτα, ὅπως θέλουν νὰ ποῦν, εἶδε ἓνα ὄνειρο πολὺ παράξενο. — Βρέθηκε, λέει, σὲ κάποιον βαθίσκιωτο λόγγον στὴν ἄκρῃ τῆς γῆς κ' ἐσύντυχ' ἐκεῖ ἓνα θαίμονα ποὺ τὸν κυνηγοῦσαν δυὸ θεριά, κι' ὁ θαίμονας ἦταν λαχανιασμένος καὶ τὸν κύτταξε σὰν νὰ ζητοῦσε βοήθεια. Τότε ὁ Δισκέψιος μπῆκε στὴ μέση, ἀγωνίστηκε μὲ τὰ θεριά, ὡς ποὺ τὰ πάλεψε κ' ἔφυγαν καὶ γλύτωσε ὁ θαίμονας, ποὺ ζυγώνοντάς τον κουνοῦσε τὴν οὐρά του ἀπὸ εὐχαρίστησι.

— Δὲ μιλάς ἐσύ; τὸν ἐρώτησε ὁ Δισκέψιος.

— Πῶς δὲν μιῶ, τ' ἀποκρίθηκε· ἄνθρωπος εἶμαι κ' ἐγώ.

— Καὶ γιατί ἔχεις οὐρά;

— Εἶμαι κολασμένος, μὰ κάποτε ξεφεύγω γιὰ λίγες ὥρες, γιὰτ' εἶμαι λαφρόποινος καὶ μ' ἔχουν στὴν ἄκρῃ τῆς κόλασης.

— Τότε γιατί ξαναπᾶς;

— Δὲν μὲ δέχεται γιὰ πολλὴν ὥρα τὸ κλίμα τῆς γῆς.

— Καὶ τί θεριά σ' ἐκυνηγοῦσαν;

— Τὰ σκυλιὰ τῆς κόλασης· τὸ Μῖσος κι' ὁ Φόβος, θέλοντας νὰ μὲ ξαναστρέψουν πρὸς ἐκεῖ.

— Γιατί κολάσθηκες;

— Ἦμουν ληστής.

— Κ' ἔχεις τόσο μικρὴ ποινὴ; Τότε λίγοι βέβαια θάνατι στὴ κόλαση.

Ὁ θαίμονας ἔκαμε νὰ γελάσῃ, ἀλλὰ μόνο μιὰ μυρουδιά θειαφιοῦ ἔδωλε τὸ χνῶτό του κ' εἶπε εἰρωνικά:

— Πῶς γελιέστε πάντα στὴν ἐκτίμηση τῶν πραγμάτων ἐσεῖς οἱ ζωντανοί! Τόσο ἐγέμισ' ἡ κόλαση, ὥστε ὁ ἄρχοντάς της ἀγωνίζεται τώρα νὰ φτιάξῃ μιὰν ἄλλη καινούργια. Καὶ στὴ κόλαση θάδλεπες ὅλους ἴσως τοὺς πιὸ ἐνάρετους φίλους σου μὲ ποινὲς μεγάλες καὶ τρομερές.

— Πῶς θάθελα νὰ δῶ τὴ κόλαση! ψιθύρισέ του ὁ Δισκέψιος.

— Μπορῶ νὰ σὲ πάρω ἐκεῖ γιὰ λίγες στιγμές, ἔτσι γιὰ νὰ σοῦ πληρώσω τὴ χάρη. Ὅμως ἂν ἀλήθεια τὸ θέλῃς ἀνέβα στὴ ράχη μου.

Ἀνέδθηκε, λέει, ὁ Δισκέψιος καὶ μὲ γληγοράδα ἀστραπῆς σχίζοντας τὸ πυκνὸ σκοτάδι βρέθη σὲ μιὰ κατάμαυρη ἀπέραντη θάλασσα, ποὺ μύριζε πίσσα, θειάφι καὶ σαπίλα. Φλόγες ἀστραφταν κ' ἔσβυναν ἐπάνω της σὰν λάμπες ἀκονισμένων σπαθιῶν κι' ἄνθρωποι ἀνὰριθμοι βρῖσκοντο σ' αὐτὴν ἄλλοι περπατητοί, ἄλλοι ὡς τὴ μέση κι' ἄλλοι ὡς τοὺς ὄμους. Ξέκρινε τότε χιλιάδες γνώριμὲς του μορφές, ποὺ εἶτε ζωντανές τῆς εἶχε δῇ εἶτε ζωγραφιστές καὶ τιμημένες στὸν ἐπάνω κόσμον. Κάπου ἀγνάντεψε καὶ μιὰ κόρη, ποὺ τὴν ἀγαποῦσε νέος καὶ τὴν ἔκλαψε πολὺ σὰν ἀπέθανε. Κ' εἶπε θλιμ-

μένος: «Τί κρῖμα, πού ὅλες οἱ γυναῖκες φαίνεται νάναι κολασμέ-
νες ἀπ' τήν ὥρα πού γεννηθοῦν!»

Μονάχα ἓναν ἅγιο δεσπότη φίλο του, δέν ἔδλεπε πουθενά κ' ἐχά-
ρηκε λογιάζοντας πῶς δέν εἶχε λαθέψει στήν ἐκτίμηση καί τή
φιλία του.

Μά τότε ἀγνάντεψε κάπου κοντά τόν ἄλυωτο τόν ἡγούμενο χω-
μένο μέσ' στής φλόγες ὡς τὸ λαιμό κ' εἶπε νά τοῦ μιλήσῃ: «Ἔτσι
κατάντησες, κακομοίρη; Τόσο σ' ἐστράβωσε ἡ ἀγάπη τοῦ χρυ-
σαφιοῦ;»

— Σπολλάστη τοῦ φίλου σου τοῦ Δεσπότη, ἀποκρίθηκε ὁ ἡγού-
μενος, πού πατῶ στὸν ὦμό του εἰδ' ἄλλοιῶς θάχα βουλιάξει κ' ἐγώ.

Τρομαγμένος ξύπνησ' εὐθύς ὁ Δισκέσιος. "Ολ' ἡ μέρα ἐκοιμό-
τουν κατόπι. Κι' ἀργότερα σὰν καλόφαγε, τήν ὥρα πού ἦταν νά
φύγῃ, διηγήθηκε τόνειρο στοὺς καλογέρους γιὰ νά σκανδαλισθοῦν.

Καί τέτοιο ἱστορήθηκε στή ζωὴ τοῦ Δισκεσίου τὸ τέλος τοῦ
πειρασμοῦ.

(1914)

I. ΖΕΡΒΟΣ

ΣΚΙΤΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ

Ο ΕΚΔΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ

ΣΥΝΗΘΩΣ εἶνε ὁ κουτσαδάκης ἀδελφός. Ἀνασηκωμένη ρεμπού-
πλικά, λαδωμένες ἀφέλειες, κοντὸ σακκάκι, μουστάκι στρημμένο
ἄγρια καί μιὰ κάμα στὸ ζουνάρι.

Εἶνε ὁ μολοσσός, τὸ μανδρόσκυλο,
ὁ ἐπιφορτισμένος τὴν φρούρησιν τῆς
τιμῆς.... τῆς ἀδελφῆς του καί τῆς
τιμῆς τοῦ σπιτιοῦ. Διὰ τὴν ἰδικήν του
τιμὴν δέν δίνει μιὰ πεντάρα οὔτε λό-
γον σὲ κανένα.

Αὐτὸς ἔχει τὸ δικαίωμα νά κυνηγᾷ
τὰ δουλικὰ τῆς γειτονιάς, νά ἐκμαυ-
λίσῃ τὰ ξένα κορίτσια, νά γλεντᾷ
ἀπὸ τὸ κομπόδεμα τῆς μάννας του
ποῦ ξενοπλένει, νά κουτσοπίνῃ τὰ με-
ροδούλια τῆς μοδιτρούλας ἀδελφῆς
του, καί νά τὴν τσακίζῃ στὸ ξύλο ἂν
τολήσῃ καί τοῦ ἀρνηθῇ. Ἡ τιμὴ
τοῦ εἶνε ἐν τάξει. Χωνεῖε περίφημα. Ἦμπορεῖ ἀκόμα νά καμα-
ρώνῃ ὡς ὁ ξεχωριστὸς εὐνοούμενος καί μπράβος τῆς τελευταίας

